

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ДІАГНОСТИКА ТА ТЕРАПІЯ ХВОРОБ НЕЗАРАЗНОЇ
ПАТОЛОГІЇ ДРІБНИХ ТВАРИН І ЕКЗОТІВ**

(вибіркова навчальна дисципліна)

освітньо-наукова програма Ветеринарна медицина
спеціальність 211 Ветеринарна медицина
галузь знань 21 Ветеринарна медицина
освітній ступінь доктор філософії

Розробник: Локес-Крупка Т., завідувач кафедри терапії імені професора
П. І. Локеса, кандидат ветеринарних наук, доцент

Гарант: Євстаф'єва В., завідувач кафедри паразитології та ветеринарно-
санітарної експертизи, доктор ветеринарних наук, професор

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Діагностика та терапія хвороб незаразної патології дрібних тварин і екзотів
Назва структурного підрозділу	Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> ЛОКЕС-КРУПКА Терезія, к.вет.н., доцент <i>Контакти:</i> ауд. 8. (кафедри терапії імені професора П. І. Локеса) <i>e-mail:</i> terapia@pdaa.edu.ua <i>URL:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/lokes-krupka-tereziya-petrivna
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Спеціальність	211 Ветеринарна медицина
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з «Клінічної діагностики хвороб тварин», «Ветеринарної клінічної біохімії», «Внутрішніх хвороб тварин»

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: удосконалення та поглиблення теоретичних знань і практичних вмінь із розпізнавання внутрішніх незаразних хвороб дрібних свійських та екзотичних тварин, вивчення етіології, патогенезу, симптомів, перебігу, прогнозу, організації лікувальних заходів залежно від конкретних умов утримання та годівлі.

Основні завдання навчальної дисципліни: отримання теоретичних знань і практичних навичок щодо визначення етіології, особливостей діагностики внутрішніх хвороб дрібних свійських та екзотичних тварин, опанування сучасних принципів лікування дрібних свійських та екзотичних тварин та методів профілактики внутрішніх незаразних хвороб.

Компетентності:

Загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, оволодіння сучасними знаннями для розуміння предметної області професійної діяльності.
2. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові:

1. Здатність планувати і здійснювати комплексні оригінальні дослідження щодо діагностики та терапії хвороб незаразної патології дрібних свійських та екзотичних тварин, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у ветеринарній медицині і можуть бути опубліковані у наукових виданнях.

2. Здатність визначати перелік необхідних засобів та заходів для проведення наукових досліджень щодо діагностики та терапії хвороб

незаразної патології дрібних свійських та екзотичних тварин з метою отримання достовірних результатів.

3. Здатність встановлювати причинно-наслідкові механізми змін гомеостазу організму за хвороб незаразної патології дрібних свійських та екзотичних тварин.

Програмні результати навчання:

1. Глибоко розуміти загальні принципи та інноваційні методи діагностики та терапії хвороб незаразної патології дрібних свійських та екзотичних тварин, а також застосувати отримані знання у власних дослідженнях в галузі ветеринарної медицини.

2. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження щодо діагностики та терапії хвороб незаразної патології дрібних свійських та екзотичних тварин у підготовці дисертаційної роботи в галузі ветеринарної медицини.

Методи навчання:

Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; інструктаж.

Наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження.

Практичні методи: лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування.

Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання (за потребою в разі дистанційного навчання)

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття внутрішньої незаразної патології. Принципи та методи терапії дрібних свійських та екзотичних тварин.

Правила техніки безпеки під час роботи із дрібними домашніми тваринами, екзотичними тваринами. Особливості методів введення лікарських засобів залежно від виду тварин. Правила утримання та догляду за дрібними та екзотичними тваринами.

Тема 2. Дієтотерапія дрібних свійських та екзотичних тварин за різних внутрішніх незаразних хвороб.

Варіанти раціонів для дрібних домашніх та екзотичних тварин (натуральний, промисловий, змішаний). Правила розробки раціонів залежно від патологічного стану. Дієтична годівля за різних фізіологічних станів дрібних та екзотичних тварин.

Тема 3. Захворювання серцево-судинної системи у дрібних свійських та екзотичних тварин. Етіологія, діагностика та терапія.

Сучасні методи діагностики патології серцево-судинної системи у ветеринарній медицині. Особливості застосування лікарських засобів для котів, собак, фреток та екзотичних тварин за патології серцево-судинної системи. Анатомічні особливості серцево-судинної системи дрібних свійських та екзотичних тварин. Вроджені хвороби.

Тема 4. Респіраторна патологія дрібних свійських та екзотичних тварин. Етіологія, діагностика та лікування.

Сучасні методи діагностики патології дихальної системи у ветеринарній медицині. Особливості застосування лікарських засобів для котів, собак, фреток та екзотичних тварин за хвороб дихальної системи незаразної етіології. Анатомічні особливості дихальної системи дрібних свійських та екзотичних тварин. Спадкова патологія.

Тема 5. Захворювання травної та гепатобіліарної систем дрібних свійських та екзотичних тварин.

Сучасні методи діагностики патології гепатобіліарної системи у ветеринарній медицині. Особливості застосування лікарських засобів для котів, собак, фреток та екзотичних тварин за патології печінки та жовчного міхура незаразної етіології. Анатомічні особливості гепатобіліарної системи дрібних свійських та екзотичних тварин. Генетична патологія.

Тема 6. Ендокринопатія дрібних свійських та екзотичних тварин. Принципи терапії та методи профілактики.

Сучасні методи діагностики патології ендокринної системи у ветеринарній медицині. Особливості застосування лікарських засобів для котів, собак, фреток та екзотичних тварин за хвороб ендокринної системи незаразної етіології. Спадкова патологія.

Тема 7. Хвороби сечовидільної системи дрібних свійських та екзотичних тварин.

Сучасні методи діагностики патології сечовидільної системи у ветеринарній медицині. Особливості застосування лікарських засобів для котів, собак, фреток та екзотичних тварин за хвороб сечовидільної системи незаразної етіології. Анатомічні особливості сечовидільної системи дрібних свійських та екзотичних тварин. Вроджені хвороби. Внутрішня незаразна патологія статевої системи у екзотичних тварин.

Тема 8. Патологія нервової та системи крові. Принципи та методи терапії дрібних свійських та екзотичних тварин.

Сучасні методи діагностики патології нервової та системи крові у ветеринарній медицині. Особливості застосування лікарських засобів для котів, собак, фреток та екзотичних тварин за патології нервової та системи крові незаразної етіології. Анатомічні особливості нервової системи дрібних свійських та екзотичних тварин. Спадкові хвороби.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Форми контролю результатів навчання

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Опитування по темі лекції (0-2)

Бали	Здатність здобувача
0	Здобувач вищої освіти не опанував тему
1	Здобувач вищої освіти частково орієнтується у темі та бере участь у дискусії
2	Здобувач вищої освіти опанував тему та бере участь у дискусії

▪ **виконання лабораторних завдань (0-3)**

Бали	Здатність здобувача
0	Здобувач вищої освіти не опанував тему лабораторного заняття
1	Здобувач вищої освіти виконав завдання лабораторного заняття, але не отримав результатів
2	Здобувач вищої освіти виконав завдання лабораторного заняття, але не узагальнив отримані результати
3	Здобувач вищої освіти виконав завдання лабораторного заняття та ґрунтовно обґрунтував отримані результати

▪ **виконання самостійної роботи (опитування) (0-3);**

Бали	Здатність здобувача
0	Здобувач вищої освіти не опанував тему самостійної роботи
1	Здобувач вищої освіти опанував незначну частину матеріалу, у відповіді дає мало інформації, частково невірної
2	Здобувач вищої освіти опанував тему самостійної роботи, але надає неповну відповідь
3	Здобувач вищої освіти оволодів темою самостійної роботи і сформулював ґрунтовну правильну відповідь

▪ **оформлення наукової роботи по темі (тези, стаття) (0-12);**

Бали	Здатність здобувача
0	Здобувач вищої освіти не представив наукову роботу
1-9	Здобувач вищої освіти представив тези, але допустив помилки
10-12	Здобувач вищої освіти представив тези, розрахунки та оформлення сформовані вірно

Формами семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є **залік**, який виставляється за поточним оцінюванням впродовж семестру.

Нарахування балів з навчальної дисципліни

Тема	Дискусія по темі лекції	Виконання завдань лабораторної роботи	Виконання самостійної роботи (опитування)	Оформлення наукової роботи по темі (тези, стаття)	Разом по темі
Тема 1. Поняття внутрішньої незаразної патології. Принципи та методи терапії дрібних свійських та екзотичних тварин.	2	3	3	12	8
Тема 2. Дієтотерапія дрібних свійських та екзотичних тварин за різних внутрішніх незаразних хвороб	2	3	3		8
Тема 3. Захворювання серцево-судинної системи у дрібних свійських та екзотичних тварин. Етіологія, діагностика та терапія.	2	3	3		8
Тема 4. Респіраторна патологія дрібних свійських та екзотичних тварин. Етіологія, діагностика та лікування	2	3 3	3		3 20
Тема 5. Захворювання травної та гепатобіліарної систем дрібних свійських та екзотичних тварин.	2	3 3	3	12	3 8
Тема 6. Ендокринопатія дрібних свійських та екзотичних тварин. Принципи терапії та методи профілактики	2	3 3	3		3 8
Тема 7. Хвороби сечовидільної системи дрібних свійських та екзотичних тварин.	2	3 3	3		3 8
Тема 8. Патологія нервової та системи крові. Принципи та методи терапії дрібних свійських та екзотичних тварин	2	3	3		20
Разом	16	36	24	24	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко та ін., за ред. В.І. Левченка. Біла Церква, 2001. Ч. 2. 544 с.
2. Дослідження сечі собак та котів: / М.І. Карташов та ін. Харків, 2009. 96 с.
3. Кузовкін Є. М., Канюка О. І., Васільєв С. І. Довідник сучасних лікарських препаратів у ветеринарній медицині. Харків, 2002. 448 с.
4. Локес-Крупка Т.П. Ускладнення за ожиріння у дрібних свійських тварин. *Науково-технічний бюлетень Державного науково-дослідного контрольного інституту ветеринарних препаратів та кормових добавок і інституту біології тварин.* 2019. №20 (2). С.458-463.
5. Локес П.І., Стомба В.Г., Каришева Л.П. Рентгенівська діагностика хвороб дрібних тварин. Полтава, 2006. 152 с.

6. Локес П.І., Стовба В.Г., Каришева Л.П. Ультразвукова діагностика хвороб дрібних тварин. Полтава, 2007. 128с.
7. Локес П.І., Стовба В.Г., Кравченко С.О., Каришева Л.П., Гришук А.В. Комп'ютерна, магнітно-резонансна томографія та інші сучасні методи діагностики у ветеринарній медицині дрібних тварин. Полтава, 2011. 173 с.
8. Ниманд Х.Г., Сутер П.Б. Болезни собак. Практическое руководство для ветеринарных врачей. Москва, 2001. 816 с.
9. Чандлер Э.А., Гаскелл К.Дж., Гаскелл Р.М. Болезни кошек. перевод з англ. Москва, 2002. 696 с.
10. O'Malley V. Clinical Anatomy and Physiology of Exotic Species. Elsevier Limited, 2005. 269 p

Допоміжні

11. Ветеринарна клінічна біохімія / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. Біла Церква, 2002. 400 с.
12. Смілик Ю. Ю., Локес-Крупка Т.П.. Клінічний випадок гострої форми панкреатиту у свійського собаки. *Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування*. 2020. № 6. С.75-79.
13. Локес-Крупка Т. П., Бурда Т. Л., Цвіліховський М. І., Вплив раціонів на розвиток надмірної маси тіла собак порід середнього розміру. *Вісник ПДАА*. 2019. № 3. С. 224–232
14. Mitchell M.A. Managing the reptile patient in the veterinary hospital: establishing a standards of care model for nontraditional species. *J Exotic Pet Med*. 2010. Vol. 19. P. 56–72.
15. Zug G.R., Vitt L.J., Caldwell J.P. Herpetology. An introductory biology of amphibians and reptiles; 2-nd ed. London; New York: Academic Press, 2001. 630 p.
16. Plasma concentration of ionized calcium in healthy iguanas / P.M. Dennis et al. *Am Vet Med Assoc*. 2001. Vol. 219. P. 326–328.
17. Martinez-Jimenez I., Hernandez-Divers S.J., Martinez-Jimenez I. Emergency care of reptiles. *Vet Clin North A Exotic Anim Pract*. 2007. Vol.10. P. 557–585.
18. Lokes-Krupka T., Tsvilichovsky M., Karasenko A. Features of correction of a pathological condition of small animals at the diabetes mellitus with obesity. *Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences*. 2021. № 23 (101). P. 50-54.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Timmerman A. M., Doolen M. D. Common Reptilian Diseases. Iowa State University Digital Repository. 1994.
URL:
https://lib.dr.iastate.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3518&context=iowastate_veterinarian
2. Науковий журнал «Біологія та хвороби рептилій». Laboratory Animal Medicine
URL: <https://www.sciencedirect.com/book/9780124095274/laboratory-animal-medicine>
3. The Endocrine Glands in the Dog: From the Cell to Hormone (2013)
(DOI:10.5772/53577)
URL: <https://www.intechopen.com/chapters/43183>
4. Robert J. Kemppainen Патогенез ендокринопатії у тварин
URL: <https://www.merckvetmanual.com/endocrine-system/endocrine-system-introduction/pathogenesis-of-endocrine-disease-in-animals>